

Pijpenmakersgedichten

Felix van Tienhoven

Of de Zingende en Speliende BOERENVREUGD. 33

Zang: *Phillis myn Ziebroegdeff.*

Zie oom Krelis hier eens rooken, Met verstand en goed beleid, Jaar be-
schouwt zyn pyp en smooken. O wat groote malligheid, Roept hy uit ik
zal't u zeggen, en met reden uit gaan leggen, Wat myn moerje my, zo strak,
Eerft ver-haalde, eerft ver-haalde, eerft ver-haalde van Tabak. 1 Zie

Enige tijd geleden vertelde een, inmiddels 87-jarig, Sociëteitslid (Rob Winters) mij dat zij destijds ($\pm$ 1930) op hun kostschool (St.Louis in Oudenbosch) door een lekenbroeder het gedicht "De Pijpenkop" voorgedragen kregen. De leerlingen moesten de inhoud van dit gedicht, dat over de slag van Waterloo handelt, kennen en, zowaar, Rob kent nog steeds enkele coupletten. Aangezien mij een eventuele publicatie in PKN van dit gedicht interessant leek heb ik enige naspeuringen gedaan omtrent herkomst en dichter. Uiteindelijk ben ik terecht gekomen op de site van

Johan Hesemans (http://home.casema.nl/jambo1/A_gedicht_De_Pijpenkop.htm). Er blijken zelfs drie onderling licht verschillende versies van het gedicht te bestaan. De kennelijke dichter Bernard van Meurs S.J.(1835-1915) hebben we (nog) niet kunnen vinden.

De pijpenkop (1)	De pijpenkop (2)	De pijpenkop (3)
Zeg oudje, smaakt je pijpje goed?	Dag oudje, smaakt het pijpje goed?	Dag,oudje! smaakt het pijpje goed?
Wat rookt die kop mooi door!	Wat rookt die kop mooi door!	Wat rookt die kop mooi door!
't Is echte meerschuim naar het schijnt.	't Is echte meerschuim naar het lijkt,	't Is echte meerschuim naar het schijnt,
Zeg op wat vraagt ge er voor?	Zeg op, wat vraagt ge er voor?	Zeg dan wat vraagt ger voor?
Mijnheer die kop is niet te koop.	Ik bied je er een goudtientje voor.	"Menheer, die kop is niet te koop,
Ik kreeg hem eens cadeau.		Ik kreegge hem als cadeau

De pijpenkop (1)	De pijpenkop (2)	De pijpenkop (3)
<p>Op 't slagveld van mijn kapitein. Die viel bij Waterloo. Dat ging er daar geducht op los. Ik stond van 't middaguur, tot 's avonds, zonder nat of droog. Toujour maar in 't vuur! Vertel mij dat 'n andere keer. Toe geef me uw pijpekop. k bied er 'n goud tientje voor. Wat draalt ge? Komzeg top! 'k Ben maar 'n arme man mijnheer. En heb een klein pensioen. Doch deed g'er 1000 gulden bij. Ik zou die ruil niet dalen. Ik stond gelijk ik zei, in 't vuur. En naast mijn zij, o God, kreeg onze brave kapitein, vlak in zijn borst, een schot. Ik ving hem in mijn armen op. En droeg 't gedrang hem uit. 'k Verbond Zijn wond en zag met vreugd! Het stromend bloed gestuit. Toen gaf hij mij deez' pijpekop. En ook zijn beurs met geld. Hij drukte mij voor 't laatst de hand. En stierf gelijk een held. "Die beurs geef ik aan 't arm</p>	<p>Wat draalt ge nou, zeg op! Ik ben maar een arme man, mijnheer, en heb een klein pensioen. Doch al deed ge er duizend gulden bij Ik zou die ruil nooit doen. Ik kreeg hem van mijn kapitein, die stierf te Waterloo. Het ging er daar geducht op los, toujours maar in het vuur. Vertel me dat een ander keer, geef mij de pijpenkop. Ik zeg zoals is zij in 't graf En naast mijn zij, o God, Kreeg onze brave kapitein, Vlak in zijn borst een schot. Ik ving hem in mijn armen op. Ik droeg het gedrang hem uit, Verbond zijn wond en Zag met vreugd zijn stromend bloed gestuit. Toen gaf hij mij deez' pijpenkop En ook zijn beurs vol geld. De beurs geef ik het arm gezin, Wiens huis is afgebrand,</p>	<p>op 't slagveld van mijn kapitein, die viel te Waterloo. Dat ging er daar geducht op los, Van 's morgens twaalef uur. Tot 's avonds, zonder nat of droog Toujour maar in het vuur." "Vertel ùij dat een ander keer, Toe geef mij uw pijpekop Ik bied er U een gouden tientje voor, Eh, wel! stem toe, leg op." 'k Ben maar een arme man, menheer En heb een klein pensioen. Maar deed ger duizend gulden bij, Ik zou het nog niet doen. Ik stond, gelijk ik zei, in 't vuur En naast mijn zij, O God, Kreeg onze brave kapitein, Vlak in zijn borst een schot Ik ving hem in mijn armen op En droeg 't gedrang hem uit 'k Verbond zijn wond en zag, zijn stroomend bloed gestuit. Toen gaf hij mij deez' pijpekop En ook zijn beurs vol geld Hij drukte mij voor 't laatst de hand,</p>

De pijpenkop (1)	De pijpenkop (2)	De pijpenkop (3)
<p>gezin, wiens huis is afgebrand". Zo dacht ik, maar die pijpekop, komt nooit in vreemde hand. Mooi! Brave borst, hoe heette hij, die goede kapitein? We noemden hem: beste va. Zijn naam was, van de Klein. Ziet gij in 't bos die gevelspits? Dat slot? Daar woonde hij. Het was mijn vader, beste vrind. Dat huis behoort aan mij. Hebt gij mijn vader bijgestaan, In d'uren van zijn dood? Kom brave, ga dan met mij mee. En eet voortaan mijn brood. Is 't moog'lijk heer, zijt gij zijn zoon? En woont gij op zijn erf? 'k Ga met u mee. De pijpekop, krijgt gij, wanneer ik sterf.</p>	<p>Zo dacht ik, maar de pijpekop Komt nooit in ander hand. Sinds jaren lang bewaar ik hem Gelijk een relikwie Zo dikwijls ik mijn pijpje rook 't Is of ik hem nog zie. Hoe heette hij, die brave kapitein? Wij noemden hem steeds beste vader Zijn naam was Van de Klein. Ziet gij daar ginds die gevelspits? Dat slot, daar woonde hij. Het was mijn vader, beste vriend. Dat huis behoort aan mij. Hebt gij mijn vader bijgestaan in d'uren van zijn dood! Kom brave man, ga dan met mij mee En eet voortaan mijn brood. Hoe is het mogelijk heer. Zijt gij zijn zoon en woont gij op zijn erf? Dan ga ik mee, De pijpenkop krijgt gij als ik eens sterf.</p>	<p>En stierf gelijk een held. De beurs gaf ik een arm gezin Wiens huis was afgebrand, Maar dees, menheer, pijpekop, Komt in geen vreemde hand. Sinds jaren reeds bewaar ik hem Gelijk een relikwie. Zoo dikwijls ik mijn pijpje rook, Is 't of ik hem nog zie., "Schoon, brave man, hoe heette hij Die goede kapitein? "Wij noemden hem steeds: "beste vaâr." Zijn naam was Vander Klein. Ziet ginsch in 't bosch die gevelspits, Dat slot, daar woonde hij." "Het was mijn vader, beste vriend, Dat huis behoort aan mij Hebt gij mijn vader bijgestaan In de ure van zijn dood, Kom, brave, kom dan mee met mij En eet voortaan mijn brood Is 't moog'lijk, Heer, zijt gij zijn zoon En woont gij op zijn erf? Ik ga met u mee. Den pijpekop krijgt ge eens, als ik sterf."</p>